

บทที่ 12

ระบบสนับสนุนการตัดสินใจ

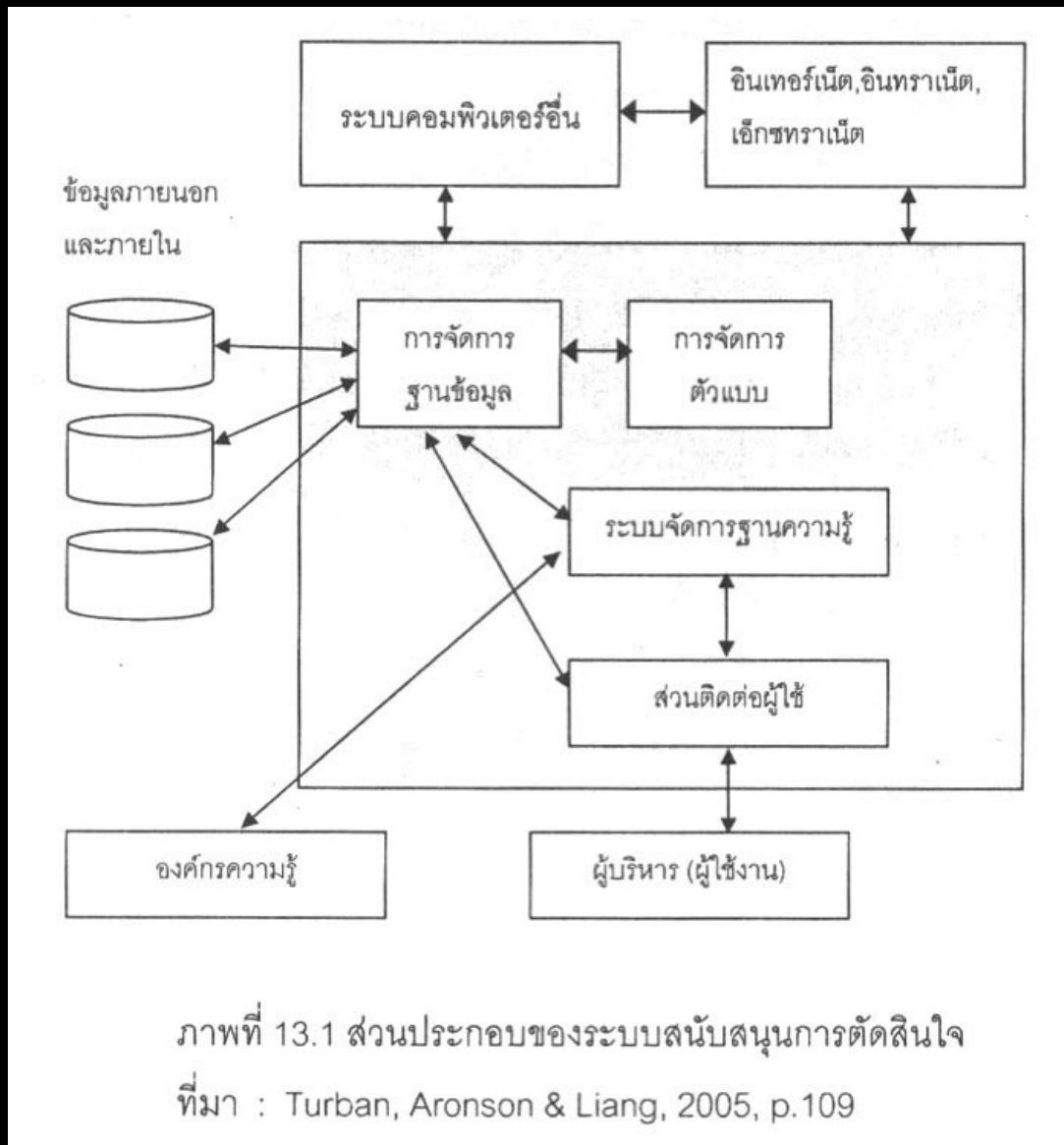
คุณลักษณะของระบบสนับสนุนการตัดสินใจ

1. สนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร
2. สนับสนุนกระบวนการตัดสินใจ
3. สนับสนุนการสร้างฐานความรู้
4. สนับสนุนการใช้งานของผู้บริหาร

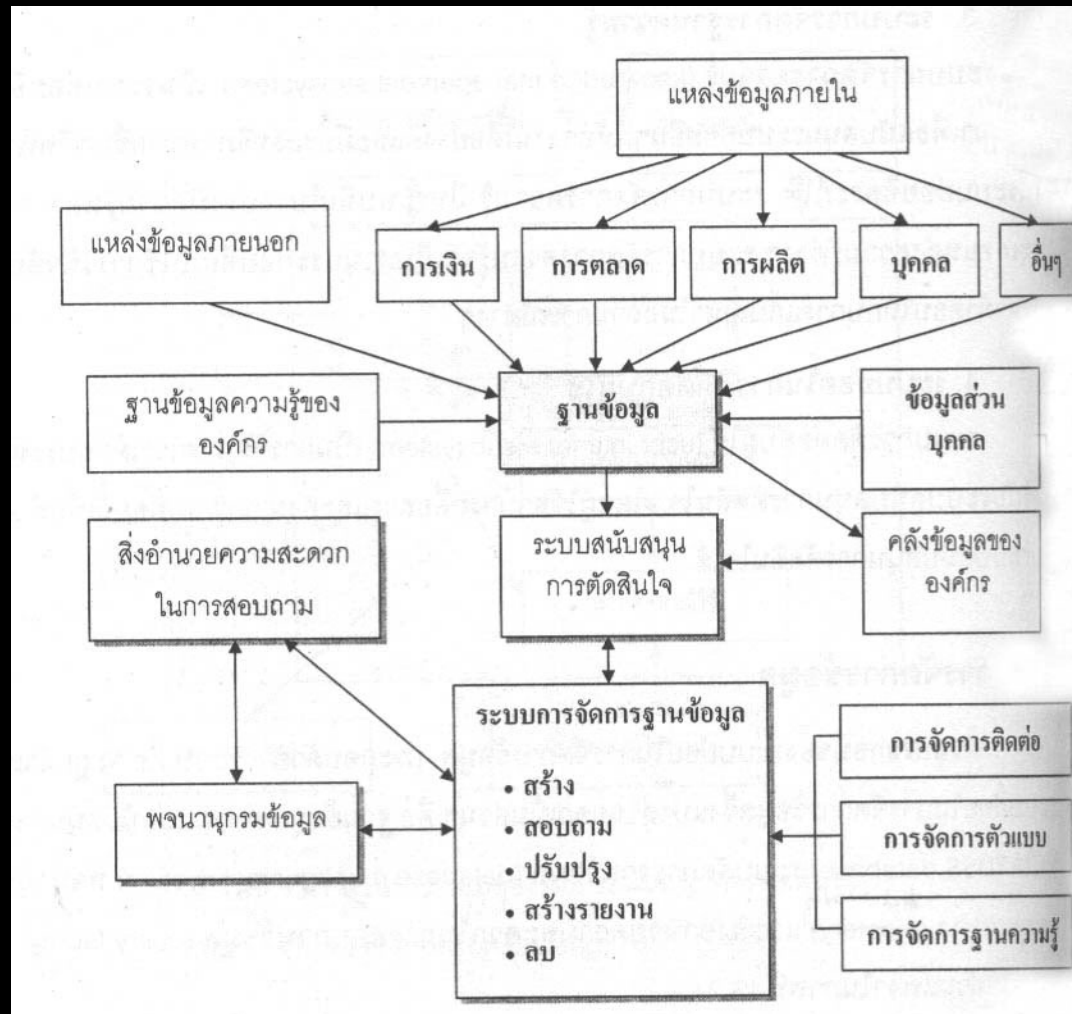
ส่วนประกอบของระบบสนับสนุนการ ตัดสินใจ

1. ระบบการจัดการข้อมูล
2. ระบบการจัดการตัวแบบ
3. ระบบการจัดการฐานความรู้
4. ระบบย่อยในการติดต่อกับผู้ใช้

ส่วนประกอบของระบบสนับสนุนการตัดสินใจ

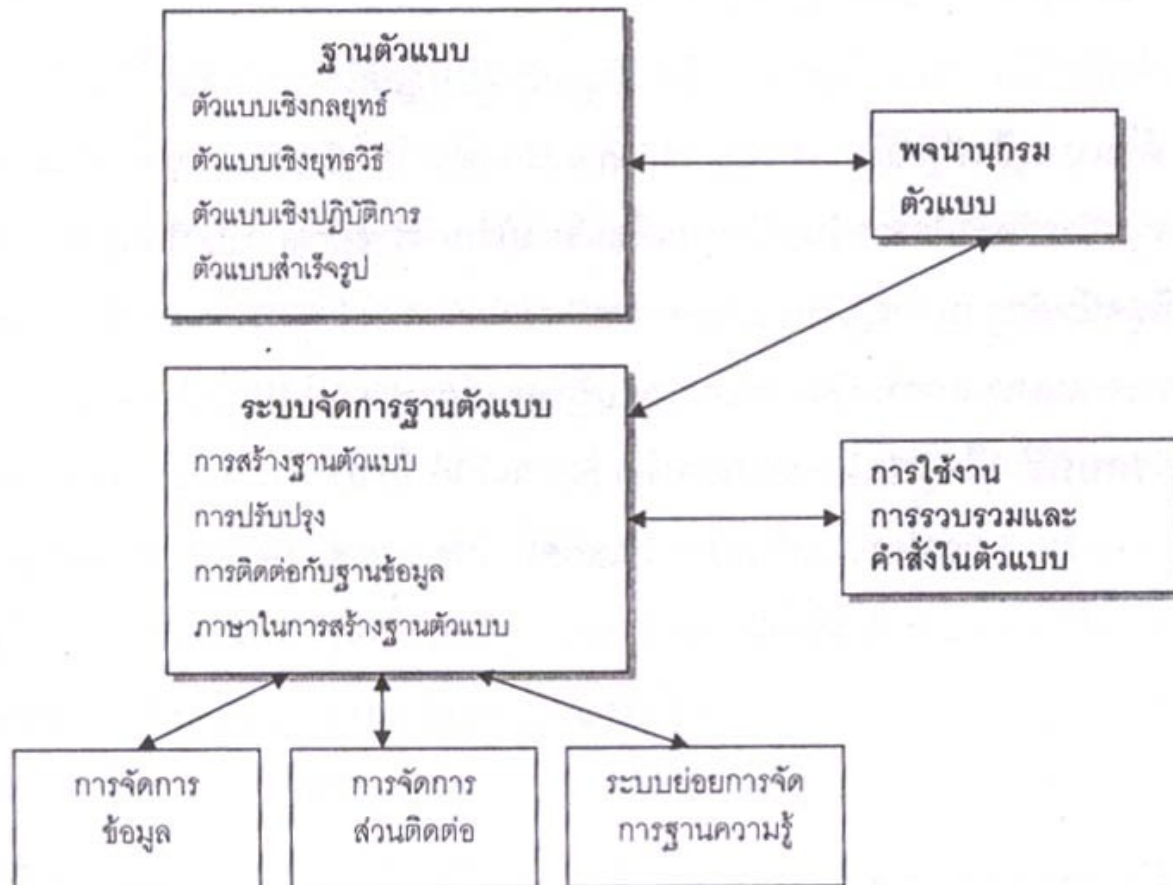
ระบบการจัดการข้อมูล

ภาพที่ 13.2 โครงสร้างของระบบย่อยในการจัดการข้อมูล

ที่มา : Turban, Aronson & Liang, 2005, p. 112

ระบบการจัดการตัวแบบ

ภาพที่ 13.3 โครงสร้างของระบบย่อยในการจัดการตัวแบบ

ที่มา : Turban, Aronson & Liang, 2005, p. 115

ระบบการจัดการความรู้

- **ความรู้(Knowledge)** หมายถึง ความเข้าใจ ความรู้สึกลึกซึ้ง การเรียนรู้ ความชำนาญ ความคุ้นเคย การจัดการในการแก้ปัญหา หรือการตัดสินใจที่ได้มีการรวบรวมและเรียบเรียงไว้ด้วยกัน ความรู้ประกอบด้วยความจริง(facts) หลักเกณฑ์(concept) ทฤษฎี(theory) ความสามารถ ความชำนาญเฉพาะตัว ดุลพินิจ สามัญสำนึก วิจารณ์ญาณ และการใช้ความรู้สึกล้วนตัว(Heuristic method) กระบวนการ(Procedure) และความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่างๆ (Relationship) ที่เกี่ยวข้องกัน

ระบบการติดต่อกับผู้ใช้

- **ส่วนติดต่อผู้ใช้(user interface)** เป็นฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ที่ช่วยในการติดต่อสื่อสารและโต้ตอบระหว่าง ผู้ใช้กับคอมพิวเตอร์ โดยเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการใช้งานระบบสนับสนุนการตัดสินใจได้ง่าย เข้าถึงได้ง่าย และทำให้เกิดการโต้ตอบกันระหว่างมนุษย์กับเครื่องจักรได้ การสื่อสารข้อมูลระหว่างผู้ใช้และคอมพิวเตอร์ โดยข้อมูลถูกส่งเข้าและแสดงผลผ่านอุปกรณ์ทางกายภาพซึ่งแบ่งออกเป็นอุปกรณ์รับข้อมูล ได้แก่ เมาส์ ไมโครโฟน แป้นพิมพ์ และอุปกรณ์แสดงผล ได้แก่ จอ เครื่องพิมพ์ หรือลำโพง

เทคโนโลยีและตัวแบบที่ใช้ในระบบสนับสนุน การตัดสินใจ

1. การโปรแกรมแบบฮิวริสติก

ฮิวริสติก(heuristics) เป็นวิธีการหาคำตอบที่เป็นไปได้หรือที่ดีเพียงพอสำหรับปัญหาที่มีความซับซ้อนหรือปัญหาที่มีโครงสร้าง การใช้ฮิวริสติกนั้นจะเกี่ยวข้องกับการค้นหา การเรียนรู้ การประเมินค่า การตัดสินใจ เช่นนี้ซ้ำแล้วซ้ำเล่า

เทคโนโลยีและตัวแบบที่ใช้ในระบบสนับสนุนการตัดสินใจ

2. การจำลองเหตุการณ์

ขั้นตอนของการจำลองสถานการณ์ มีดังนี้

2.1 กำหนดปัญหา(problem definition)

2.2 สร้างตัวแบบจำลองสถานการณ์(Construction of the Simulation Model)

2.3 ทดสอบและตรวจสอบตัวแบบ(Testing and Validating the Model)

2.4 ออกแบบการทดลอง(Conducting the Experiment) ได้แก่ การพิจารณาว่า จะต้องทำจำลองเหตุการณ์นานเพียงใด ในขั้นนี้จะเกี่ยวข้องกับเรื่องความแม่นยำและค่าใช้จ่าย

2.5 ทำการทดลอง(Conducting the Experiment) ได้แก่ การสร้างเลขสุ่ม กฎในการหยุดทดลอง และการแสดงผลลัพธ์

2.6 ประเมินผลลัพธ์(Evaluating the Results) ได้แก่ การประเมินผลลัพธ์ว่า ผลลัพธ์ที่ได้มีความหมายอย่างไร

2.7 การนำไปใช้งาน(Implementation) ได้แก่ การนำผลการทดลองที่ผ่านการประเมินผลแล้วไปใช้งานกับระบบจริง

เทคโนโลยีและตัวแบบที่ใช้ในระบบสนับสนุนการตัดสินใจ

3. การทำคลังข้อมูล

คลังข้อมูล ได้แก่ การเก็บข้อมูลแยกตามเนื้อหา มีการรวบรวมข้อมูลต่างๆ จากหลายหน่วยงานที่อาจมีรูปแบบที่ต่างกัน

4. ฐานข้อมูลหลายมิติ

5. การประมวลผลเชิงวิเคราะห์แบบออนไลน์

การประมวลผลเชิงวิเคราะห์แบบออนไลน์(On-Line Analytical Processing : OLAP) เป็นเทคโนโลยีทางด้านซอฟต์แวร์ประเภทหนึ่ง ที่ช่วยให้นักวิเคราะห์ ผู้จัดการ และผู้บริหารสามารถเห็นภาพรวมของข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และสามารถดูข้อมูลได้หลายมุมอย่างรวดเร็ว

ระบบงานประยุกต์ที่เกี่ยวข้องกับปัญญาประดิษฐ์

1. ระบบงานประมวลผลภาษาธรรมชาติ
2. ระบบผู้เชี่ยวชาญ
3. ระบบการมองเห็นภาพและรู้จำภาพของคอมพิวเตอร์
4. ระบบการประมวลผลเลียนแบบระบบเครือข่ายประสาทของมนุษย์
5. ระบบหุ่นยนต์และระบบการรับรู้

ระบบสนับสนุนการตัดสินใจในระดับกลุ่มงาน

- ประกอบด้วย ส่วนประกอบที่เหมือนกับระบบสนับสนุนการตัดสินใจทั่วไป เพียงแต่เพิ่มซอฟต์แวร์ในการจัดการในระดับกลุ่มงานเข้าไป เพื่อสนับสนุน**การตัดสินใจในระดับกลุ่มงาน(Group Decision Support System : GDSS)** ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- ซอฟต์แวร์ระบบสนับสนุนการตัดสินใจในระดับกลุ่มงาน มักเรียกว่า**กรุปแวร์(Groupware)** หรือซอฟต์แวร์ในระดับกลุ่มงาน ซึ่งช่วยในการจัดตารางเวลา การสื่อสาร และการจัดการของกลุ่มงานได้ ได้แก่
  - โปรแกรมโน้ตสโน้ต(Lotus Notes)
  - โปรแกรมการประชุมผ่านเครือข่าย(netmeeting)
  - โปรแกรมแลกเปลี่ยนของบริษัทไมโครซอฟต์(Exchange)

คุณลักษณะของระบบสนับสนุนการตัดสินใจในระดับกลุ่มงาน

1. มีการออกแบบพิเศษ
2. ง่ายต่อการใช้
3. มีความยืดหยุ่น
4. สนับสนุนการตัดสินใจ

4.1 วิธีเดลฟี(Delphi Approach) วิธีนี้กลุ่มของผู้ตัดสินใจกระจายอยู่ในตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ที่แตกต่างกันอาจกระจายอยู่ในประเทศเดียวกัน หรือกระจายอยู่ทั่วโลกก็ได้ วิธีการนี้เป็นวิธีที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดความหลากหลายในกลุ่มสมาชิก และส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการตัดสินใจ

4.2 การระดมสมอง(Brainstorming) ประกอบด้วยการนำเสนอความคิดที่ดีที่สุดของสมาชิก ส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และเกิดการคิดที่อิสระ

4.3 วิธีการลงมติเอกฉันท์ของกลุ่ม(Group Consensus Approach) เป็นการบังคับสมาชิกในกลุ่มให้เกิดการตัดสินใจที่เป็นเอกฉันท์

4.4 วิธีความเชื่อของกลุ่ม(Nominal Group Technique) เป็นวิธีที่ผู้ตัดสินใจแต่ละคนสามารถมีส่วนร่วมได้ โดยวิธีนี้จะทำการกระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติภายใต้ตอบจากสมาชิกแต่ละรายในกลุ่มและการตัดสินใจสุดท้ายจะเกิดขึ้นจากการลงคะแนนเสียง

คุณลักษณะของระบบสนับสนุนการตัดสินใจในระดับกลุ่มงาน

5. นำเข้าข้อมูลโดยไม่ระบุชื่อได้ ทำให้สมาชิกรายอื่นไม่ทราบว่า ข้อมูลนั้นมาจากสมาชิกรายใด ตัวอย่างเช่น การแสดงความคิดเห็นต่อผู้บริหารในองค์กร เป็นต้น
6. ลดพฤติกรรมด้านลบของกลุ่มลงได้ โดยกำจัดพฤติกรรมของกลุ่มที่ไม่เกิดประโยชน์ หรือที่เป็นอันตรายต่อประสิทธิผลของการตัดสินใจได้
7. มีการสื่อสารแบบขนาน ในการประชุมกลุ่มทั่วไปสมาชิกต้องมีการผลักดันพูดถึงประเด็นต่างๆ คือมีผู้พูดเพียงคนเดียวในขณะใดขณะหนึ่ง แต่ในระบบสนับสนุนการตัดสินใจในระดับกลุ่มงาน สมาชิกทุกคนในกลุ่มสามารถพูดถึงประเด็นที่ต้องการและแสดงความคิดเห็นในเวลาเดียวกัน
8. มีการเก็บข้อมูลอัตโนมัติ
9. ปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย การควบคุม และความซับซ้อน เป็นปัจจัยที่ควรคำนึงถึงซึ่งอาจต้องใช้ค่าใช้จ่ายสูง

ระบบสนับสนุนสำหรับผู้บริหารระดับสูง

- ระบบสนับสนุนสำหรับผู้บริหารระดับสูง(Executive Information System : **EIS**) เป็นระบบสารสนเทศที่ผู้บริหารระดับสูงสามารถใช้เป็นเครื่องมือช่วยสนับสนุนการบริหาร การตัดสินใจ การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย ตลอดจนการวางแผนกลยุทธ์ ให้ถูกต้องทันการณ์ นอกจากนี้ยังช่วยอำนวยความสะดวกในด้านการติดต่อสื่อสาร ทั้งระหว่างผู้บริหารระดับสูงด้วยกัน ระหว่างบุคลากรในองค์กรหรือการติดต่อสื่อสารระหว่างองค์กรอีกด้วย